

2. søndag efter trinitatis

Salmevalg

Himlene, Herre, fortælle din ære, 392

O Jesus, du al nådens væld, 684

Du, som ud af intet skabte, 330

Kornet, som dør i jorden, 476

Den signede dag med fryd vi ser, 402

Dette hellige evangelium skriver evangelisten

Men han sagde til dem: Der var en mand, der ville holde et stort festmåltid og indbød mange. Da festen skulle begynde, sendte han sin tjener ud for at sige til de indbudte: Kom, nu er alt rede! Men de gav sig alle som en til at undskylde sig. Den første sagde til ham: Jeg har købt en mark og bliver nødt til at gå ud og se til den. Jeg beder dig, hav mig undskyldt. En anden sagde: Jeg har købt fem par okser og skal ud og prøve dem. Jeg beder dig, hav mig undskyldt. Og en tredje sagde: Jeg har lige giftet mig, og derfor kan jeg ikke komme. Tjeneren kom tilbage og fortalte sin herre dette. Da blev husets herre vred og

sagde til tjeneren: Gå straks ud på byens gader og stræder og hent de fattige, vanføre, blinde og lamme herind. Og tjenerne meldte: Herre, det er sket, som du befalede, men der er stadig plads. Så sagde herren til tjeneren: Gå ud på vejene og langs gærderne og nød dem til at komme, så mit hus kan blive fyldt. For jeg siger jer: Ingen af de mænd, som var indbudt, skal smage mit måltid.

Prædiken

Måltidet er et gennemgående symbol i Lukasevangeliet. Faktisk er det mere end et symbol. Det er en evangelisk virkelighed. Der tales rigtig meget om måltider gennem hele evangeliet, og det kulminerer sågar sidst i evangeliet, hvor den opstandne Jesus spiser sammen med disciplene. Jeg kalder måltiderne i evangelierne for en evangelisk virkelighed. Det gør jeg, fordi Jesus og disciplene realiserer Guds rige gennem måltiderne. Når Jesus siger ”Guds rige er nær, omvend jer og tro på evangeliet”, så peger han hen på evangeliet og opfordrer på den måde folk til at tage imod det. Men når Jesus spiser sammen med folk, så

skaber han evangeliet – lige her og nu, sammen med de fattige, vanføre, blinde og lamme. For måltider er meget mere end blot at spise og blive mæt. At spise og blive mæt er i sig selv livgivende. Men måltider er også fællesskab og anerkendelse. Når der er nogen, vi gerne vil lære at kende, eller når vi vil se gode venner, eller når vi vil byde nye kollegaer eller naboer velkommen, eller når vi vil vise, at vi værdsætter nogen, så indbyder vi dem til et måltid. Så spiser vi sammen med dem. Måltider handler om næring, men i lige så høj grad om fællesskab og anerkendelse.

Adskillige antropologer har analyseret måltidets funktion i samfundet. Og jeg vil nu læse op, hvad antropologerne Peter Farb og George Armelagos skriver om måltidet:

I alle samfund, både enkle og komplekse, er spisningen det primære middel til at indlede og opretholde menneskelige relationer. Når antropologen har fundet ud af hvor, hvornår og sammen med hvem maden spises, kan næsten alt andet udledes om relationerne mellem dette

samfunds medlemmer. At vide hvad, hvor, hvordan, hvornår og med hvem folk spiser, er at kende deres samfunds karakter.

Derfor er Jesu måltidsfællesskaber noget særligt. For når Jesus, som Guds søn, spiser sammen med nogen, viser det os, hvem Gud ønsker relationer med. Det viser os, hvordan Guds samfund – eller Guds rige – er.

Lignelsen om det store festmåltid taler for et åbent bordfællesskab, hvor hvem som helst er indbudt, og hvor enhver kan risikere at sidde ved siden af dem, man aldrig havde drømt om skulle interagere med. I det åbne bordfællesskab skal man spise sammen uden at anvende bordet som et miniaturekort over samfundets lodrette diskrimination og vandrette skel.

Festmåltidet er en lignelse, der handler om Guds rige. Et festmåltid symboliserer glæde, overflod og mulighed. Men festmåltidet med alle de tilfældigt indbudte er et stærkt symbol på noget helt nyt: Nemlig at Gud er lige meget Gud for rene som for urene, for jøder som for hedninger, for

raske som for syge. Til Guds festmåltid er alle indbudt. Festmåltidet kan vi også kalde et symbol på livets mulighed, eller skabelsen. Men festmåltidet er mere end skabelse, det er både *skabelse* og *frelse*. Det er frelse, fordi vi, på trods af vores synder, er inviteret til Guds festmåltid. Derfor lovpriser Esajas også Gud i dagens gammeltestamentlige læsning: Lad os juble og glæde os over hans frelse!

For 14 dage siden fejrede vi nadver i Jerlev Kirke. Nadveren er en fantastisk mulighed for at illustrere det radikale i forestillingen om Guds rige. Men der skete noget helt særligt for 14 dage siden ved nadveren. Christian, 7 år, var kommet til alters, og da jeg delte oblaterne ud til hver enkelt knælende sagde jeg, som altid, dette er Jesu Kristi legeme. De fleste af os har efterhånden oplevet det så mange gange, at magien i de ord måske ikke ejer den samme kraft, som når man et øjeblik vælger at tænke lidt nærmere over, hvad det rent faktisk skal betyde. Men det var en ny oplevelse for Christian, og da jeg sagde de "magiske" Ord, "Dette er Jesu Kristi legeme!", udbrød

Christian overrasket: ”Wow, er det Jesu Kristi legeme?”
Jeg ved ikke, om jeg skal sætte et spørgsmålstegn eller et udråbstegn bag på udbruddet. Begge dele går an, og under alle omstændigheder, så har Christian modtaget nadveren med den helt rigtige indstilling. Det svarer lidt til en anekdote den gamle Broder Vandal, der var præst i domkirken i Århus, af og til fortalte. Ved en almindelig gudstjeneste var der dukket en subsistensløs dranker op, der ikke var så kirkevant. Men han måtte jo deltage i alt, hvad han ville, og han skulle i hvert fald også modtage nadveren. Da Broder Vandal delte vinen rundt hviskede drankeren hurtigt et spørgsmål til Broder Vandal, om hvad det dog var, der foregik. Broder Vandal svarede fattet, at ved nadveren modtog de syndernes forladelse. Og derpå råbte drankeren: ”Så fyld bægeret helt op!”

Jo, vi siger ordene: Dette er Jesus Kristi legeme, når vi uddeler brødet, eller oblaterne. Og hvis jeg nu vælger at forstå Christians udbrud som et spørgsmål, altså: ”Er det Jesu Kristi legeme?” Så vil jeg svare kryptisk både ja og nej. For hvis vi ser på brødet og iagttager brødets tekniske

specifikationer, så er der tydeligvis ikke tale om Jesu Kristi legeme. Men brødet har også nogle åndelige specifikationer, som vi hverken kan se, lugte, smage, veje eller måle. Men ifølge de åndelige specifikationer, så er det Jesu Kristi legeme, og det mærker vi i kraft af troen. Fordi vi tror, så er nadverbrødet Jesus Kristi legeme, og fordi vi modtager brødet i troen på Kristus, så er Kristus helt reelt til stede, når vi fejrer nadver.

Nadveren er et festmåltid, vi alle er indbudt til. Prøv at betragt alteret og knæfaldet rundt om det. Knæfaldet er en halvcirkel, hvor alle sidder lige tæt på cirkelens centrum. Nemlig alteret med billedet af Kristus. Kristus er måltidets midtpunkt, men Kristus peger ud på os, der sidder ved siden af hinanden og overfor hinanden og fortæller os, at det fællesskab, hvor Kristus er midtpunktet, er et fællesskab, hvor vi tager os af hinanden uanset rang og hierarki.

Der er intet højsæde, hvor nogen er tættere på værten; der er ingen plads, hvor man kan sidde alene; og så er der

altid plads til én mere. Nadveren er et åbent bordfællesskab og et universelt bordfællesskab. Det ser vi i halvcirklen, der afsluttes af en ”usynlig” cirkel, der går hele vejen rundt om alteret. Her er der plads til resten af verdens befolkning – både de døde og de levende, men også dem, der fejrer nadver andre steder i verden.

Der er mange symboler i nadveren, der peger hen på Guds rige, og som på en synlig måde udlægger Guds Ord; men nadveren er også konkret evangelisk virkelighed. I nadveren genoplever vi Jesu åbne bordfællesskaber samtidig med, at vi befinder os midt i et åbent bordfællesskab.

I lignelsen om det store festmåltid, sender husets herre, der holder festen, først sine tjenere ud til sine ligesindede venner for at indbyde dem til festen. Når vi forestiller os, at festen er Guds rige, så virker det tragisk, at de gode mennesker takker nej til invitationen – med alle mulige fornuftige grunde. I en klassisk udlægning af lignelsen ville vi sige, at alle de venner, der undskylder sig, skal forestille

Israel. Israel der havde fået muligheden. Israel der fødte Kristus, men som ikke tog imod ham og i stedet var optaget af alt muligt andet end netop Guds rige. Men den slags fordømmelse mener jeg ikke tjener noget godt formål. Det er ikke vores sag at dømme; men det er til gengæld vores at deltage i festlighederne og drage omsorg for fællesskabet. Derfor vil jeg i stedet stille spørgsmålet, ”hvorfors afviser nogen invitationen?” For det sker jo i lignelsen, og der kan ikke herske tvivl om, at når nogen straffes i Jesu lignelser, så må vi være opmærksomme på, hvad der er på færde.

Og her i lignelsen er der det på færde, at de er optaget af deres eget. De hytter sig i deres egne små verdener, og så lader de den store spændende verden med udfordringer, livsglæde og oplevelser være. Det er jo nemt og trygt at være optaget af sit eget, at skabe gode rammer om sit liv, hvor der er styr på det meste, og hvor vi sjældent bringes ud af fatning. Men mens vi skaber det liv følger bekymringer og farer med. Hvad lignelsen om det store festmåltid fortæller os, er at Guds rige er så meget større

end vores eget. Så stort, at vi slet ikke kan fatte omfanget af det og dybden af den glæde og kærlighed der bobler ud alle vegne.

Derfor vil jeg inderligt bede til, at Guds tjener er meget overbevisende, når jeg inviteres til fest. Der er så mange, der er på livets nej-side, siger Johannes Møllehave, jeg vil være på livets ja-side.

Det handler lignelsen også om, at være på livets ja-side. Og dertil vil jeg sige, at livets ja-side handler om at turde de relationer, hvor vi måske bringes ud af balance, men have tillid til, at livets Herre, vores Gud, selv har indbudt os, og at vi derfor trygt kan stole på, at hvis vi falder, så er det måske til det bedre. Amen!